

เปลือกมันสำปะหลังหมัก...แหล่งพลังงาน ในสูตรอาหารเลี้ยงโคขุน

ข้อมูล/ภาพ : ผศ.วัชรวิทย์ มีหนองใหญ่

หน่วยวิจัยวิทยาการขั้นสูงเพื่อการผลิตปศุสัตว์และสัตว์ปีก คณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

การเลี้ยงโคขุนให้ได้อัตราการเจริญเติบโตสูง จะทำให้ได้มาซึ่งคุณภาพซากที่ดีและมีกรดไขมันแทรกสูงตามไปด้วย โดยปัจจัยด้านอาหารเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณา เนื่องจากต้นทุนกว่า 70% มาจากค่าอาหาร และปัจจุบันการเลี้ยงโคขุนประสบกับปัญหาราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการนำผลพลอยได้ทางการเกษตรมาประกอบสูตรอาหารเลี้ยงโคขุนจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิต

เปลือกมันสำปะหลัง (Cassava peel) เป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตแป้งมัน มีความเป็นเยื่อและมีสัดส่วนของแป้งหลงเหลืออยู่ อีกทั้งยังมีราคาถูก (ราคาหน้าโรงงาน 0.20 - 0.22 บาท/กิโลกรัมสด) ซึ่งกระบวนการเก็บรักษาโดยหมักจะทำให้สารไฮโดรไซยานิคถูกกำจัดออกไป ทำให้สามารถนำไปเลี้ยงสัตว์ได้อย่างปลอดภัย

นอกจากนี้ยังพบว่าในพื้นที่การเพาะปลูกอ้อยจะพบว่ามีผลพลอยได้จากการเพาะปลูก คือ ต้นอ้อย ที่ไม่สามารถนำเข้าสู่โรงงานได้ การนำผลพลอยได้เหล่านี้มาประกอบสูตรอาหารเลี้ยงโค จะทำให้สามารถลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ได้

จากการศึกษาวิจัยเลี้ยงขุนโครุ่นลูกผสมวากิว x พันเมือง (น้ำหนักเริ่มต้นเฉลี่ย 112.30 กิโลกรัม) ระยะเวลาเลี้ยงขุน 84 วัน โดยใช้เปลือกมันสำปะหลัง (20% น้ำหนักแห้ง) เสริมในอาหารสูตรรวมที่ใช้ต้นอ้อยหมักเป็นแหล่งอาหารหยาบ (20% น้ำหนักแห้ง) ผลการวิจัยพบว่าโคมีอัตราการเติบโตที่ดี โดยมีน้ำหนักเมื่อสิ้นสุดการทดลองเฉลี่ย 187.70 กิโลกรัม น้ำหนักเพิ่มเฉลี่ย 75.40 กิโลกรัม อัตราการเติบโตเฉลี่ย 0.90 กิโลกรัม/วัน และมีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักเท่ากับ 50 บาท/กิโลกรัม

โคขุน สัตว์เศรษฐกิจสำคัญอีกชนิดหนึ่งของไทย เนื้อโคขุนเป็นเนื้อที่มีคุณภาพสูง ได้รับการยอมรับทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ